



# DEBRECZENI ÚJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — t.  
Vidéken: „ 9 K, „ 4 K 50 t.

**FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:**

**THAN GYULA.**

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:**

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint, az udvarban hátul.

## A politikai válság.

— Távirati tudósítások. —

Ugy lett, mint előre jeleztük, Andrassy Gyula nem fogadta el a megbízást a királyi program alapján, de nem tette meg Tiszának azt a szívességet, hogy nyomban le is tette volna a közvetítő szerepet. Ezzel elérte azt, hogy egyelőre Tisza kreaturái nem járulnak a király elé és nem folytatják aknamunkájukat a koalíció ellen.

Sajnos azonban, hogy ez az újabb közvetítés is csak néhány napi halasztást és nem a megoldást jelenti; mert a vezérő-bizottság mai értekezletétől és az ellenzék holnapi gyűlésétől nem várható, hogy aulikusabb legyen, mint a legmésékeltbb politikus, Andrassy Gyula volt. Ha Andrassy nem engedhetett, a vezérő-bizottság és az ellenzék összessége még kevésbé engedhetnek és a mai és holnapi gyűlések célja inkább újból demonstrálni a korona előtt a nemzet többségének egységét, mint le szállítani a nemzeti jogok követelését a semmire, a hová pedig le kellene szállani, hogy Andrassy megkaphassa a megbízást kabinetalakításra.

### Politikai tervek.

A szabadelvűpárt abban a feltevésben, hogy a koalícióból senki sem fog vállalkozni

kormányalakításra és hogy a királyt semmi sem fogja megingatni eddigi elhatározásában, tervet főzött ki, hogy miképpen lehessen megbontani a koalíciót és visszaszerezni a hatalmat, sem a szabadelvűségnek, sem a szabadelvű pártnak, hanem a párt embeireinek.

Ha maguk képtelenek uralkodni, meg akarják osztani az uralmat. El akarják követni azt a bünt, melylyel a válság kezdete óta a függetlenségi pártot alaptalanul vádolják. A függetlenségi párt egyetlen pillanatra sem dobta magát a reakció karjaiba, ellenben mindazok a pártok, melyek részben beleolvadtak, részben szövetkeztek a függetlenségi és 48-as párttal, szegre akasztották külön, esetleg retrogrét törekvéseiket és fentartás nélkül beálltak a függetlenségi, közjogi és nemzeti törekvések szolgálatába.

A szabadelvű párt ellenben nyíltan a reakció karjaiba akarja magát vetni és fel akarja dulni az ország békéjét, csak hogy az osztrák áránynak hódolhasson. Gróf Zichy János dementálja, hogy ő kormányt alakítana; de azt Zichy nem dementálja, hogy esetleg részt vesz az olyan ugynevezett kibontakozásban, melynek rugóit Tiszáék állítják be.

### A vegyeselvű kabinet.

Tiszáéknak ugyanis az a tervük, hogy a koalíciós kabinet lehetetlenségének megállapítása után csinálnak egy *szabadelvű-agrárius-kerikális* kabinetet. Nemde képtelenség és önmagában ellentétes csoportosulás és mégis ezt akariák megcsinálni. A mai állás szerint még mindig *Burian* István báróra gondolnak, mint a szabadelvű-hiva-

talnok-miniszterelnökre, kinek kabinetjében gróf *Zselénszky* Róbert volna a földművelési és gróf *Zichy* János az ő felsége személye körüli miniszter. Azzal tisztában vannak, hogy ez a kormány az ellenzéki szövetséggel szemben nem állhatna meg, de ezzel nem törődnek, mert egyszerűen felosztatják a Házat és kimennek az országba agrárius és klerikális jelszavak alatt. Ugy számítanak, hogy *Zselénszky* utján az agrárius gazdaközönséget kapják szövetségesül a Tisza-pártiak mellé és így teremtenek ismét többséget a 67-es alap számára és folytathatnák politikájukat ott, a hol Tisza elhagyta.

### A vegyeselvű kabinet tagjai.

Annyira vannak tervezgetéseikben, hogy már az egyes szerepeket is kiosztják. Miniszterelnök volna báró *Burian* István. Ehez a névhez nem ragaszkodnak feltétlenül, de egyelőre nincsen más. A belügyek vezetését *Sándor* Jánosra, Tisza sógorára biznák és mellette *Molnár* Viktor, a volt temesi főispán működnek, mint államtitkár. Ő volna a választási iroda feje. Erre a tisztre azzal vált érdemessé, hogy Temesmegyéből jött fel aránylag a legtöbb szabadelvűpárti képviselő. A földművelési tárca *Zselénszky* Róbert grófnak és az ő felsége körüli miniszterség *Zichy* János grófnak jut, mint ezt már fentebb jeleztük. Honvédelmi miniszter ismét báró *Fejérváry* Géza volna, kereskedelmi *Láng* Lajos, pénzügyminiszter *Hege-düs* Sándor és igazságügyminiszter *Nagy* Ferenc, horvát tárca nélküli

## A marosvásárhelyi vértanúk.

Az ötvenes évek elején Olaszországban egy titkos forradalmi liga alakult a zsarnokok ellen. Természetes, hogy e liga célja, eszméje és törekvése viszhangra talált nálunk is, a kik éppen a Bach korszak elején állottunk. A forradalmi ligának magyarországi részén a terjesztője, a mozgalom vezetője: Mack ezredes volt, ki később áruló lett és nyomorultan halt meg Angolországban. Az ő kémjei — kik révén az olaszországi ligával érintkezett — voltak: *Ruzicska*, *Figyelmes*, *Várady József* és egy *Horváth* nevű derék izraelita. Ezek révén jutott be aztán hozzánk a liga forradalmi tervvázlata és a titkos összeesküvés Évszaki rendszer nevű előrajza.

Ezen „évszaki rendszer“ a következőkben nyilvánult: Magyarországot „esztendő“ név alatt jelképezték, melynek volt 12 hó-

napja, 3 ebből Erdélyre oszlott: A székelyföldi, mely 1 hónapot képezett, 4 hétre oszlott: Maros, Udvarhely, Háromszék és Csikszék. Mindenik „hét“-nek megvolt a maga főnöke. Maros „hét“ mozgalmanak élén *Török* János állott. Háremszék „hét“ élén *Horváth* Károly és Udvarhelyszék élén *Gálfi* Mihály. Az osztrák kormány közben értesült a liga magyarországi törekvéseiről és ennek ellenőrzésére Erdélybe kormányzónak *Heydt*-t nevezte ki. De az osztrák kormány az eljárásukat is tudni akarta és a résztvevők neveit is, melyre természetesen árulóra volt szükség.

S ezt kisgörgényi *Biró* Mihály személyében meg is kapta. *Biró* Mihály aztán *Török* János tanárnál és *Horváth*nál behízelegvén magát, ezektől mindent kitudott. De szeretett volna minél több embert e gyanuba keverni az osztrákok részére s ezért megfordult *Agárdon* *Nagy* Samu honv. szá-

zadosnál is, de ez nem bizott benne s óvatosságra intette rokonait és barátait is, így a *Dézi* testvéreket.

*Biró* Balavásáron a szüreti vásárkor találkozott *Horváth*tal és itt már *Horváth* az egész tervezet kivitelét elárulta neki, amit *Biró* *Heydt*nek rögtön elárult. Az összeesküvők ezt tudták és megakarták ölni *Biró* de *Horváth* ezt ellenezte, aminek ő adta meg az árát. *Biró* ezután, mikor *Napoleon* államcsinyje után a visszahatás felemelte fejét: felfedezte az egész összeesküvést, melynek az eredménye az lett, hogy 1852. jan. 24-én elfogták *Vásárhelyt* és *Maros*-széken: *Török* Jánost, *Topler* *Simont* és *Dobolyi* *Sándor* volt képviselőket, *Andrassy* *Rafael* guardiant, *Albert* János ev. ref. lelkészt, *Demjén* *Lajos*, *Nagy* *Samuelt* és *Bereczky* *Lászlót*.

# Hölgyek

meglesznek lepve, ha a most érkezett tavaszi újdonságainkat meglátják. Ne méltóztassanak addig női és gyermek felöltőket vásárolni, míg felette dus raktárunk és szolid kiszolgálásunkról meggyőződést nem szereznek

Tisztelettel  
**Darvas Testvérek**  
női és gyermek felöltő áruhaza  
Debreczen, főter, a Hungária mellett

miniszter *Tomasich* Miklós. Vallásügyi miniszterük még nincsen, mert liberális-klerikális ember kell és ilyet nehéz találni.

#### Khuen-Héderváry jövő szerepe.

Gróf Khuen-Héderváry Károlyt, kit hajdan kitessékelték, ma már nem tudják nélkülözni: a szabadelvű vegyeselvű kabinetnek szüksége volna Khuenre, hogy továbbra is ő informálja a királyt és mintegy kapocs lenne a vegyesek és a korona között. Ezért Khuennek a közös pénzügyminiszteri tárcát szánták. Khuen az-új minőségben állandóan Bécsben laknék és minden magyar ügybe beleütné az orrát.

#### A számítási hiba.

Ebben a derék tervben van azonban egy kis számítási hiba. Nem számítanak avval, hogy a magyar népet már semmiféle jelszóval nem lehet a nemzeti iránytól eltéríteni és hogy új választás esetén már nem lesz koalíció sem, hanem az egész ellenzék be fog olvadni a függetlenségi pártba és ez a párt, mint egységes párt legalább 250 mandátummal fog visszatérni a Házba.

#### Egy vezérő-bizottsági tag véleménye.

A függetlenségi pártkörben már a kora reggeli órákban együtt volt a párt számos tagja; általános volt közöttük a vélemény, hogy a megegyezés lehetetlen. A legnagyobb skepsissel néznek a vezérő-bizottság ülése és a holnapi nagy gyűlés elé. Tudósítónak volt alkalma a vezérő-bizottság egyik tagjával beszélni, aki már ismeri az Andrássy és a király között lefolyt beszélgetést és éppen az ismeret alapján jelenti ki, hogy a megegyezés lehetetlen. Azok a hírek, hogy a király másban mint a zászló- és címerkérdésben engedne, teljesen alaptalanok. A mondott kérdésben meg lehetne nyugodni a király elhatározásában, de a nyelvkérdésben engedménynek semmi nyoma. Andrássy előre tudja, hogy a koalíció nem fogadja el a királyi propositiókat és nem azért folytat újabb tárgyalásokat, mintha a legkisebb reménye volna a megegyezésre, hanem azért, hogy lojálisan eleget tegyen tisztjének és utólag szemére ne vessék, hogy saját szakálára cselekedett az egész koalíció nevében, mikor a megbízást a kabinetalakításra nem fogadta el. A vezérő-bizottság délután négy órakor tartja ülését.

A bizottságnak néhány tagja azt óhajtja, hogy gróf Andrássy mindenáron vállaljon megbízást, a többi majd magától jön. Ezek az urak avval érvelnek, hogy először ki kell irtani a régi rezsim embereit és az új többség kormányát megalakítani; azután lépésről-lépésre lehetne újabb tért hódítani. Ezt a nézetet azonban kevesen osztják és az a közhit, hogy már a vezérő-bizottságban az lesz a határozat, illetőleg a javaslat a holnapi általános értekezlet számára, hogy a koalíció ragaszkodjék az eddig elfoglalt állásponthoz és egyetlen tagja sem vállalkozzék a felajánlott alapon kabinetalakításra.

#### Andrássy délelőtti.

Gróf Andrássy Gyula már a kora reggeli órákban folytatta a tanácskozásokat a válság ügyében. Pártfelei már negyed tíz órakor keresték fel budai palotájában. A mondott időben *Darányi Ignác*, *Wlassics Gyula* és *Semsey László* keresték fel és egy teljes óráig maradtak nála. Távozásuk

után Andrássy kocsiba ült és elhajtattott *Kossuth* Ferenchez, hogy beszámoljon neki a többi politikussal folytatott beszélgetésekről. Mikor Andrássy *Kossuth*hoz érkezett, már ott voltak báró *Bánffy Dezső*, *Thaly Kálmán*, *Tóth János*, *Holló Lajos* és gróf *Zichy Aladár*. Andrássy nem fog résztvenni a vezérő-bizottság ülésében, de rögtön az ülés után tudatni fogják vele a tárgyalások eredményét, illetőleg az ülés után újból felkeresi *Kossuth* Ferencet, a ki el fogja neki mondani a történeteket.

#### Kossuth Ferenc állapota.

*Kossuth* Ferenc állapota változatlan; toroka még mindig fáj, a rekedtség tart és reggel, este láz mutatkozik. Nem fekszik, hanem karosszékben ül. Betegsége dacára elmegy a pártkörbe és részt vesz a vezérő-bizottság ülésében.

#### Tisza újabb kihallgatása.

Gróf *Tisza* István ma délelőtt ismét kihallgatáson volt. A király délelőtt 10 órakor fogadta *Tiszát*, aki bejelentette, hogy Andrássy érintkezik a koalícióval, hogy ma délután a vezérő-bizottság és holnap délután az egész ellenzék értekezletet tart és Andrássy a plenáris értekezlet után fog végsőleges választ adhatni. Miután a király sürgősen akar a helyzettel tisztába jönni, megbízta *Tiszát*, hogy Andrássyt már holnap délutánra hívja meg újabb kihallgatásra. *Tisza* kihallgatása mindössze fél óráig tartott. Továbbiak iránt nem történt intézkedés. Arra az esetre, ha Andrássy nem vállal megbízást, ami valószínű, a király *Tiszát* a továbbiak megbeszélése iránt esetleg még holnap délután, legkésőbb holnapután reggel 9 órakor újból fogadja.

## EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

**A Hittanszaki Önképző Társulat mai gyűlése.** A főiskolai Hittanszaki Önképző Társulat ma este 7 és fél órakor tartja az akadémiai I. szanu tereben gyűlését, melyre érdeklődőket is szívesen lát a vezetőség. A műsoron több szavaltat, imádkozás és próba predikáció látható.

## Az új becsületügyi eljárás.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márc. 21.

Az Országos Párbajellenes Szövetség pénteken este Dorottya-utca 6. szám alatt lévő helyiségben ülést tart. Ezen az ülésen előterjesztik az új becsületügyi eljárási szabályzatot. A tizenkét szakaszból álló szabályzat szövege ez:

1. §. A becsületbíró az Országos Párbajellenes Szövetség által alkotott oly társadalmi intézmény, mely az állami bíróságokkal vagy közigazgatási hatóságokkal szervi összefüggésben nincsen.

2. §. A becsületbíró célja elégtétel iránti határozathozatal oly esetben, midőn valaki magát más által megbántottnak vagy becsületében megsértettnak érzi; tekintet nélkül arra, hogy a panaszolt cselekvés jogellenes-e vagy sem.

3. §. Ha a felek valamelyike a köztük főnforgó becsületbeli ügyben állami bíróságnál följelentést tett, vagy ha az ügyben állami bíróság már határozott, becsületbírói eljárásnak helye nincs.

4. §. A Budapesten működő becsületbíró tagjainak alaprajstroma akként állítatik össze, hogy az Országos Párbajellenes Szövetség elnöke által felhívott kaszinók és nem politikai célú társas egyesületek igazgató választmányai egyenként minden két évben legfeljebb 21—24 oly tagot jelölnek, akik hajlandók a becsületbírói tiszt elvállalására.

5. §. Az alaprajstromot az O. P. Sz. elnöksége állítja össze és közli azon kaszinókkal és társas egyesületekkel, melyek a becsületbírói tagok jelölésére vállalkoztak. Az alaprajstromot az O. P. Sz. hivatalos helyiségében bárki megtekintheti és használatra megszerezheti.

6. §. A becsületbírói eljárást az ügynek fegyveres utra való terelése előtt igénybe vehetik:

a) a felek egyike vagy másika, még abban az esetben is, ha az ellenfél segédet nevezett volna meg;

b) mindkét fél együttesen;

c) a megbízottak a lovagias eljárásnak megkezdése, nevezetesen a segédeknek mindkét fél által megtörtént kijelölése után.

A becsületbíró az a) alatti esetben csakis az O. P. Sz. tagjait kölcsönösen érdeklő ügyben jár el, míg a b) és c) alattiak szerint felmerülő ügyekben a szövetségen kívül álló érdekeltek részére is rendelkezésre áll.

A becsületbíró csak akkor kezdi meg működését, ha:

a) esetben a kérelmező egyes fél,

b) esetben mindkét fél az O. P. Sz. elnökségéhez vagy helyetteséhez eleve benyújtott nyilatkozatban kijelenti, miszerint a becsületbíró határozatát kötelezőnek ismeri, illetve ismerik el;

c) esetben a nyilatkozatot a megbízottak állítják ki, kijelentvén, hogy a becsületbíró határozatát a felük nevében is kötelezőnek ismerik el.

7. §. A becsületbíró áll egy elnökből és négy tagból.

A tagokat:

a) vagy maguk az érdekeltek választják felerészben,

b) vagy kívánságukra az O. P. Sz. elnöke, esetleg helyettese jelöli ki.

Az elnököt az a) esetben maguk a tagok választják, de kívánságukra, valamint b) esetben az alaprajstromból jelölendők. (5. §.)

8. §. Az ország több helyén fennálló és ugyan-e szabályzat szerint eljáró becsületbíró közül az eljárásra az illetékes, melynek székhelyén a sértett fél lakik, kivéve, ha a felek valamely más becsületbíró eljárásában egyeztek meg.

9. §. A becsületbírói ülésének helyét és idejét a becsületbírói elnök állapítja meg s közli bírótársaival, valamint az érdekeltekkel. Utóbbiakat egyszersmind értesíti, hogy szükségesnek tartott bizonyítékaikat a tárgyalásra hozzák magukkal.

10. §. A becsületbíró a nyilvánosság kizárásával szóbelileg tárgyal. A határozat indokolás nélkül hozandó.

11. §. A bíróság az eléje terjesztett bizonyítékokat szabadon mérlegeli.

12. §. Oly tények és körülmények, a melyeket a felek egyértelműleg nem akarnak érinteni, a tárgyalásba nem vonhatók.

13. §. A becsületbírói határozatát titkos szavazás útján a tagok és az elnök szavazatainak egyszerű többségével hozza.

14. §. A becsületbírói határozatát az érdekeltek, illetve azok megbízottainak jelenlétében szóval hirdetik ki. A határozat a felek bármelyikének kívánságára írásban is kiadható.

„Petrolin“!!!  
A „Petrolin“-t  
a „Petrolin“!!!

a legújabb és legjobb haj- és fejbőr konzerváló szer!  
már is számtalan urak és hölgyek áldják jószágért! mert  
kivétel nélkül minden esetben a legmakacsabb hajhullást megállította és a kellemetlen fejkörbát utolsó szemig kipusztította!

Üvegje 3 korona. Próba üveg 1 korona 50 fill.  
Kapható Debreczen és vidéke részére kizárólag csak:

**Papp József**

—fodrásztermében, Hunyady-utca 26. szám. —

15. §. A becsületbíró, ha a tényállást kellőleg felderítettnek nem találja, kimondhatja azt is, hogy az ügyben határozatot nem hoz.

16. §. A határozathozatal az érdekelteknek jegyzőkönyvbe vett közös kívánságára mellőzhető.

17. §. A becsületbíró határozata kiterjed:

a) annak megállapítására, hogy sértés vagy megbántás történt-e, valamint kölcsönös sértés esetén arra is, hogy ki tekintendő sértettnek?

b) az elégtételadás módjának megállapítására.

## VIDÉK.

**Ezüstlakodalom.** Hajduhadházi tudósítónk írja, hogy Takács Miklós, ottani árvagyám, a község egyik legtiszteltebb polgára most ünnepelte meg házasságának 25-ik évfordulóját. Az ezüstlakodalmon Hadháznak összes első családjai megjelentek. A jubilans párt Szabó Lajos református lelkész szép áldó beszéd kíséretében összeadta.

**Száznegy évig élt.** Nagy-Károlyból írják, hogy Karácsoni Mihály birtokos 104 éves korában meghalt. Karácsoni saját elbeszélése szerint 100 éves koráig nem volt soha sem beteg és csak az utolsó években betegeskedett.

**Halál a vonat lépcsőjén.** Züssmann Mór nyiregyházi tanító tegnapelőtt Debrecenbe akart jönni. A mint a vonat hátsójáról fölépített, az erős szél ember hirtelen visszahanyatlott 10 éves fia karjaiba és pár perc alatt kiszendvedt. Szívzélhűdés okozta halálát.

**Megakadt az adóprés.** Trencsénből írják, hogy a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén a pénzügyigazgató bejelentette, hogy az adók behajtása az ex-lex miatt teljesen szünetel és az 1905. évi adókövetés sincs még befejezve, mivel a különféle lajstromok még nem terjesztettek be.

**Agyonlőtte magát a férje sirján.** Két héttel ezelőtt általános részvét mellett temették el Nyiregyházán Dövényi Gyula tanítót, kit az egész megyében nagyon tiszteltek. Különösen sajnálták az elhunyt fiatal feleségét, akit teljesen megtört férje halála. Az asszony azóta folytonosan rémgondolatokkal foglalkozott, s a tervét tegnap végre is hajtotta. Szürkületkor kiment az ura sirjához s ott meglőtte magát. Életbenmaradásához semmi reményt nem fűznek az orvosok.

**A ki elégetteti a holttestét.** Egy különbe halt meg Nagyváradon, érdekes ember, a ki gondoskodott róla, hogy halálában se legyen közönséges, mindennapi. Utolsó akarata is az volt, hogy a hült tetemét ne az anyaföldnek adják vissza, hanem égessék el a holttestét s a porait őrizték meg az unokák számára. Kiss Lajos földbirtokos tegnap 51 éves korában meghalt Nagyváradon. Családjában régen kifejezte már azt az óhaját, hogy halála után hamvasztásuk el a földi porhüvelyét s ezt végrendeletében is szívére kötötte rokonságának. — Ennélfogva Kiss Lajos hozzátartozói, s meggyeserte közbecsülésben álló Kenéz-család tagjai intézkedtek, hogy a holttest elégetés végett Góthába szállítsák, mert törvényeink szerint Magyarországon nem szabad halottat hamvasztani. A polgármesteri hivatal megadta már a halottszállításra az engedélyt s tegnap a Schlauch-téri 5. sz. gyá-

szos házban be is szentelték a koporsót, a melyet a Concordia temetkezési vállalat egyik tisztviselője fog Gótháig elkísérni.

**Nagy tűzvész.** A közel levő Nyirbalkány községben óriási tűzvész dühöngött hétfőn. A tűznek tíz ház és számos melléképület lett áldozatává. A kár meghaladja a 120,000 koronát.

**Keresztyén nő zsidó temetése.** Nem mindennapi kalandja volt egy nagyváradai származású nőnek, Szőcs Erzsébetnek, Marosvásárhelyt — holta után. Balkézről együtt élt egy zsidóval, közben pedig mint szatócs tisztességes vagyona tett szert. A férfi nemrég meghalt, utána az asszony is. Akkor előállt a marosvásárhelyi Chebra Kadisa, Szőcs Erzsébetet kinevezte Abrahám Bertának, eltemette zsidó rítus szerint, — aztán bejelentette a keresztyén nő hagyatéka ellen 400 frt követelését, egyházi adó címén. Nagyváradon keresték aztán Abrahám Berta hozzátartozóit, persze hiába. Az alatt a Chebra Kadisa zárlat alá vétette az üzletet s most igyekezik a soha nem létezett Abrahám Berta soha nem létezett tartozását behajtani Szőcs Erzsébet hagyatéka ellen. Szőcs Erzsébet egyik testvére a napokban véletlenül értesült az esetről s kétségbeesve fordult dr. Krüger Aladár ügyvédhez, aki az érdekes eset tisztázása végett meg is indította már az eljárást.

## A legújabb vivmány.

Az ezrednyelv.

Debrecen, márc. 21.

Éljen! Alleluja! Hozsánna a kegynek, a mely belátja, hogy a magyar nemzetnek és a nemzeti nyelvnek van némi joga a hadsereghez is! A tegnapi audienciák után csakhamar híre futott, hogy *engedmények lesznek a hadsereg kérdésében is és meg akarják adni az ezrednyelvet.* Azoknak, a kik katonák nem voltak, a kik tehát nincsenek tisztában azzal, hogy voltaképpen mi is az az ezrednyelv, jó lesz megmagyarázni ezt, hogy tudják, mennyi értéke, mily sulya és hordereje van ennek az állítólagos engedménynek. Megmagyarázhatnók ugynevezett akadémikus módon; definiálhatnók tudományosan, de egy példa élesebben meg tudja világítani a dolgot bármily hosszú magyarázatnál. A példa ez:

Ott áll az ezred egy szakasza, vagy százada a kaszárnya udvarán s a tiszt, az őrmester, vagy a káplár ezt a vezényszót harsogja:

— In die Balance!

Az egyik szerencsétlen baka nem kapja le elég gyorsan, vagy előírás szerint a fegyverét a válláról, mire a vezénylő tiszt, vagy altiszt szokott nyújassággal ekképpen perszifálja:

— Azt a hét fűzán fűtyölő rézangyalát annak a hájfejű, szalmabélfejű, cinegelábu, kákabélű, éhenkórász, cudar öregapádnak! Ugy ütök mindjárt kobakon, hogy a suszter két hétig nem győzi a flaszter alól kiszedegetni a koponyád darabját! Nem hallottad, hogy azt kommandiroztam: In die Blance?

Ez, tisztelt magyar publikum az ezrednyelv. Szabad tehát ezután így is beszélni az ezred keretén belül. A kommandó persze marad az, ami volt. Igaz, hogy a magyar embernek világ minden hatalma sem tudta megtüntetni, hogy ne magyar nyelven mondja el a kaszárnya-miatyánkot, ha káromkodni akart. De azért mégis csak engedményeknek lehet mondani azt, ha

hivatalosan is magyarul szabad káromkodni. Hozsánna tehát újra! Egyik leghőbb vágyunk beteljesedett.

## A VÁROSHÁZARÓL.

**A polgármester itthon.** Kovács József polgármester tegnap reggel érkezett haza Budapestről, a hol több hivatalos ügyben eljár s legfontosabb ügyeinkben megsürgette a miniszteriumokat.

**A közigazgatási tanfolyam** egyik előadói tanszéke megüresedett. Ezt az állást az igazgatóság Oláh Károly kulturtanácsossal töltötte be ideiglenesen. Oláh Károly e tisztségében a miniszter is megfogja bizonyára erősíteni, miután Oláh a belügyi közigazgatásban szak tekintély.

## SZÍNHÁZ.

**Színházi hírek.** Ma, szerdán kerül színre Lehár Ferenc 3 felvonásos operettje „A drótos tót.” Az operett főbb szerepeit Sugár Aranka, Krémerné Lili, Püspöky Rózsi, Rományi Mária, Havassy Szidi, Krémer Jenő, Karacs Imre, Mezei Andor, Faragó Ödön és Iványi Antal játsszák. — Csütörtökön tartják a főpróbát Váli Nagy Gusztáv 4 felvonásos színművéből a „Gábor diák”-ból. A pályadíj nyertes színmű bemutatója pénteken lesz, a pályadíjat adó Telegdi K. László halálának évfordulóján. — Az igazgatóság megszerezte az előadási jogát a „Rátartós királykisasszony” című operett és a „Szentbernáti barátok” című színműnek. Mindkét ujdonság még a szezonban fog színrekerülni.

A „Színházi Ujság” minden darab szövegét és színlapját, azonkívül a legérdekesebb színházi híreket is közli. Egyes szám ára három krajcár.

## UJDONSÁGOK.

Az urkocsis egyesület versenye.

Fedák Sári feltétele.

Debrecen, március 21.

A debreceni urkocsisok egyesülete tudvalevőleg az idén lép ki először a nyilvánossági szereplés terére azzal az üggető versenyyel, a melyet április 29-én és 30-án a lovaregyesület pályáján akar megtartani.

A verseny iránt különösebben az is emelte az érdeklődést, hogy a hölgyek hajtóversenyében részt vesz Fedák Sári is, a legünnepeltebb diva. Az urkocsis egyesület Budapesten időző elnöke: Domahidy Elemér főispán azonban megírta az egyesületnek, hogy Fedák Sári csak abban az esetben jöhetne Debrecenbe s csak úgy vehetne részt a versenyben, ha az üggetőverseny határnapját megváltoztatnák és április 15-re tennék át.

Az egyesület választmánya erre összeült s hosszan tárgyalta a kérdést. Végeredményében úgy határozott, hogy bár sajnálja Fedák Sári távolmaradását, sajnálja, hogy a versenyben részt nem vehet, de a körülmények nem engedik meg, hogy a kitűzött határidőn változtasson.

Igy hát az üggető verseny április 29-én és 30-án lesz. Lehet, hogy azért eljön Fedák Sári is a versenyre, de ez már nem biztos.

Mielőtt az egyesület a végleges

versenyfeltételeket közzétenné, az érdeklődőknek figyelmét felhívja arra, hogy az első napon hat, a második napon öt verseny lesz. Az első napi versenyen egy urhölgyek által tiszteletdíjakért hajtott kettős verseny, 3 urkoesisok által hajtott kettős verseny és kettő egyes fogatok számára lesz. A második napi verseny a handicapok versenye lesz. Egy kettős fogatok handicapja és egy handicap, melyben urhölgyek hajtanak. A még fentmaradó két számot fiaker és mezőgazdák fogatainak tartják fent.

\* **Thaly Kálmán üdvözlése.** Thaly Kálmán országgyűlési képviselő a székesfevárosi harmadik kerületi munkáskaszinótól a következő táviratot kapta: A magyar hazafias munkások szabadságukomájukról legjobb üdvözléseiket küldik, az ég uralta meg számos esztendőn keresztül nemzetünk javára és büszkeségére!

\* **Kinevezés.** A posta- és táviró elnökgazdátja Somossy Lénárt debreceni postai segéd tisztet postatiszté nevezte ki.

\* **Mérey táblabíró távozása.** Mint biztos forrásból értesülünk, a debreceni kir. tábla egyik kiváló bírójára, kaposméreri Mérey Ottó, legközelebb megvált ezen állásától, hogy további jeles munkásságát az ország legmagasabb ítélő székén — a királyi Kurián érvényesítse. Nemcsak a táblabírói kar, de városunk előkelő társadalmá is sokat veszít Mérey Ottóban, mert kedves családjával együtt, a szó teljes értelmében, közszeretet övezte őket.

\* **Magyar név.** Kiskoru Herskovits Béla, debreceni főgimnáziumi tanuló belügyminiszteri engedéllyel Horváth-ra magyarosította nevét.

\* **Katonai felülvizsgálat.** A Debrecenben szervezett állandó vegyes felülvizsgáló bizottság ma reggel 9 órakor tartja a havi ülését a Pavillon-laktanyában, a hol a polgári elnöki tisztelet a Budapestben időző főispán helyett Rásó Gyula kir. tanácsos alispán tölti be, polgári orvosként pedig dr. Bruckner Ernő városi tb. tiszti főorvos működik. Katonai részről Nagy Győző ezredes, honvéd dandárparancsnok s Vogel Pál ezredes, a közhadsereg ezredparancsnoka fognak elnökölni.

\* **A főiskolai ifjuság zászlója.** Magasztos és fényes ünnepség lesz az, a melyet május 7-én rendez a főiskola ifjusága. Az előkészületeken a minden részletet felölelő központi bizottságon kívül közel tizenkét albizottság működik. Mindegyik más-más irányban, de mind az ünnepség sikere érdekében. A bizottsági tagok holnaptól kezdve jelvényt is fognak viselni. Valamennyien fehér gombot a gallér gomblyukában. A központi bizottság a zászlót már megrendelte a Zádor Lajos cég utóda Molnár Ferencnél. Két méter hosszú, másfél méter magas habos fehér selyem lobogó lesz, széles aranyrojtjal, dus aranycirádakkal, egyik oldalán Debrecen város címerével, fölötte ezzel a felirással: *Debreceni ev. ref. főiskola ifjusága, alatta: 1905. május 7.* A másik oldalon babérkoszoruba foglalt nyitott biblia és kard, felette ezzel a felirással: *„Istenért, hazáért,*

*szabadságért!*” A zászló rudjába a felavatási ünnepélyen ezer szeget vernek be, ezekkel örökitik meg mindazok nevét, a kik felfogták, megértették és méltányolták az ifjusági zászló jelentőségét. Az ezer szeget Löfkovics Arthur készíti az ifjuság által részére kiadott névsor alapján s minden nevet egészen bevéssnek a szegek paizs alakú fejébe. A szegeket április tizedikén kezdik expedálni.

\* **Eljegyzés.** Stern Miksa, a Munk Mór és Társa Utódai cég képviselője Budapestről, eljegyezte Borgida Ernesztin kisaszonny.

\* **A debreceni tisztviselők öngyógyító egyletének** tagjai közé újabb beiratkoztak: Dr. Varga Elemér, Raics Gyula, Nagy Sándor, Kerékgyártó József, Szabó István adópénztáros, Nagy Lajos városi számvevő, Kovács Dezső, dr. Dóczy Emil, Szele György, dr. Nagy Zsigmond, Borbély Ferenc, Rásó István főispáni titkár. Bizony üdvös dolog, ha tisztviselőink közül minél többen gyülekeznek e közhasznú intézet zászlaja alá!

\* **A kivándorlás csökkenése.** Mióta a miniszter s illetve annak rendelete alapján Veszprémy Zoltán megyei főjegyző alapos indokokkal fűszerezett rendeletben igyekezett visszatartani Hajdúvármegye közönségét az Amerikába s általában külföldre való kivándorlástól, csakugyan lohad is a kivándorlási kedv. Dacára, hogy ez év első két hónapjában közel 80-an vándoroltak ki, március hó folyamán alig 1—2 ember kért utlevelet a kivándorlásra. Most különben a kormány a közutak építésénél biztosított földmunkákkal is igyekszik ellensúlyozni a szegény emberek kivándorlását. Csak azután lenne már költségvetés is, hogy a már megszavazott utépitési költségeket nagyobb mértékben lehetne folyósítani s így a sok megyénkbeli ember munkához s megélhetéshez jutna.

\* **Káplári vizsgák.** A 39-ik gyalogezrednél most fejeződtek be az önkéntesek káplárvizsgálói. Az eredményt e hét végén hirdetik ki s a jövő hét végén már két csillag fog büszkélkedni a legtöbb önkéntes galérlján.

\* **Szökés a tébolydából.** Nagy Ferenc debreceni születésű 27 éves kereskedősegéd, kit pár hónappal ezelőtt a nagykállói tébolydába szállítottak, onnan vasárnap este megszökött. A szökevény örültet most országsszerte körözik.

\* **A boldogfalvai kertészek közgyűlése,** a miről lapunk tegnapi számában az új vasúti átjáró kapcsán említést tettünk, még vasárnap délután tartatott meg élénk érdeklődés mellett, mely alkalommal Pethő István kertgazda a kertészek múlt évi számadását előterjesztette s azt a közgyűlés jóváhagyta. Pethő István, ki a kertgazdai tisztséget 26 év óta közmegeledésre viselte, ezúttal megvált tisztviselői állásától, mire a közgyűlés méltányolva 26 évi tevékenységét, jegyzőkönyvi köszönetet szavazott hosszú éveken át kifejtett önzetlen és buzgó működéséért. Kertgazdának egyhangulag megválasztották Sümeghy vaskereskedőt, kisközségének Killer Ede butorgyárost, jegyzőnek Takács Ferencet. A közgyűlés lelkesedéssel fogadta a vasúti gyalogátjáró iránt tett indítványt és a kérvényt a jelenlévők mindannyian nyomban aláírták. Többek indítvá-

nyára határozatba ment, hogy megkeresik a városi tanácsot aziránt, hogy ültessék körül eperfákkal az első járást is, mint a második járásban részben már megtörtént, de a Varga és más kertekhez vezető utak már régebben befásítottak. Remélik a boldogfalvaiak, hogy a katonakórháztól a csolnakázóig és a két mellék uton még a jelen alkalommal megkapják az utak befásítását. Még néhány kertészi ügyet intéztek el és ezzel a közgyűlést befejezték.

\* **Átalakítások az ipartestületnél.** Az ipartestület hivatalos helyiségeiben némi átalakítások történtek a múlt héten. A testület egész hivatalnoki kara, a jegyzőt kivéve, az eddigi tanácssterembe költözött, tanácskozó teremé az eddigi fogadó helyiséget tették, a jegyző hivatali szobája maradt egyedül a régi helyen. A hivataloknak ez a koncentrálása főleg a felek könnyebbégsége érdekében történt.

\* **Leánykérés Debrecenben.** Nehogy valaki mindjárt olyan leánykérésre gondoljon, amely házassággal szokott végződni, sietünk kijelenteni, hogy ezúttal egészen más leánykérésről van szó, ámbár az sincs kizárva, hogy ez a nagyban eszközöndő felkérés is házasságkötéseket von maga után. A jogászok és theologusok zászlóavatást rendező bizottságából holnap reggel indulnak utra a felkérő bizottság tagjai, hogy nyolevan debreceni szép leányt nyerjenek meg annak a diszes gárdának, amely nyolevan deli ifjuval udvarát képezi majd a zászlóár yának, diszes virágcsokrát, ragyogását, derűjét és fényét az ő szép ünnepélyüknek. A küldöttség bizonyára kedves fogadtatásra fog találni s a debreceni szép leányok sietni fognak részvételüket megígérni arra a szép aktusra, ahol majd nekik kell megkoszorozni az akadémiai ifjuság vallásosságát, haza és szabadságszeretetet szimbolizáló lobogóját.

\* **A Kossuth-dalkör közgyűlése.** A Kossuth-dalkör ápril hó 2-ik napján, vasárnap délután 4 órakor a város háza nagy tanácstermében évi rendes közgyűlést tartja. A közgyűlés tárgyai: 1. Hymnus, előadja a Dalkör. 2. Evi jelentés 1904-ről. 3. Zár számadás, számvizsgálók jelentése, pénztáros részére a felmentés megadása. 4. Az 1905. évi költségelirányzat megállapítása. 5. Alapszabályok pótlása. 6. Belépés az Országos Magyar Daláregyesületbe. 7. Indítványok. 8. Tisztújítás. 9. Szózat, előadja a Dalkör. Jegyzet. Indítványok az alapszabályok szerint, a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal, az elnökségnél beadandók. A zár számadás és költségelirányzat a Dalkör helyiségében (Sas-utca 2. sz. a.) megtekinthetők.

\* **Fényes thea-estély.** A Szent Erzsébet nőegyesület fényes sikerrel rendezi thea-estélyeit a Bika szálloda disztermében. Mindég olyan nagy közönség jelenik ott meg s annyi szivesség, előzékenység s olyan pompás hangulat uralja ezt a pár órát, hogy igazán nem lehet rajta csudálkozni, hogy olyan előszeretettel ömlik, árad oda a közönség. Azoknak, a kik a Szent Erzsébet nőegyesület eme thea-estélyei iránt érdeklődnek, most kedves hírrel szolgálhatunk. A legközebbi ilyen estélyen a nőegyesület nem csupán theával, de uzsonnával is kedveskedik vendégeinek, a nélkül természetesen, hogy e miatt a séta-

hangversenyvel rendezett estély belépő díját egy koronánál fölebb emelnék. Ez a legközelebbi thea-estély — amint értesülünk — utolsó lesz az idei szezonban. Majd ha a hideg ősz beköszönt, újra folytatni fogják. Az egyesület most, midőn utolsó estélyét rendezzi, büszkén tekinthet vissza elért sikereire, mert a mellett, hogy kellemes szórakozást nyújtott, az estélyek tiszta jövedelmét a szegények segélyezésére fordítva, nagy jótékonyt is gyakorolt. A házi asszonyi tisztet ez kalommal: *Aczél Gézané, Baróthy Béláné, Dömök Béláné, Fauszt Elekné, Hutiray Béláné, Igyártó Sándorné, gr. Klebersberg Béláné, Kövy Lajosné, öz. Mayer Emilné, Papler Ferencné, Potorán Istvánné, Sárváry Gyuláné, Szikszay Gyuláné, Than Gyuláné, Várady Gézané és Vecsey Imréné* urnők látják el. A felszolgálat városunk bájos leányai végzik. Az estély 26-án, azaz vasárnap este 6 órakor lesz.

\* **Esküvő.** Neumann Joachim kedves leányának, Kornélkának folyó hó 26-án délelőtt 12 órakor esküszik hűséget Reich Béla budapesti kereskedő. Esküvő után a fiatal pár elutazik.

\* **Dalestély.** A Kossuth dalkör április 2-án a Bika szálloda dísztermében a következő műsorral tart dalestélyt: 1. Nyitány. Kiss Béla zenekara által. 2. a) Rákóczy kesergője. b) Kurucz dalok, Szügyi Józseftől. Előadja: a Dalkör. 3. Honfidal, Ábránytól. Előadja: a Dalkör. 4. Magyar népdalok. Előadja: Grand Rezső, a Dalkör tagja. 5. Kossuth dala, Gaáltól. Előadja: a Dalkör. 6. Bortal, Abttól. Előadja: a Dalkör. 7. Kossuth induló, Mérttyől. Előadja: a Dalkör. Műsor után tánc.

\* **Nem kell bélyeg.** Eddig a segély iránti kérvényekre is megkövetelték az egy koronás bélyeg felragasztását. Ezuttal az ilyen kérvények bélyegmentesen nyújthatók be s ezt a vivmányt egy gépirónőnek köszönhetjük. A gépirónő ugyanis segélyért folyamodott s kérvényére nem tett bélyegget; kérvényét meglelezték s megbüntették. A gépirónő felebbezett a köz. bírósághoz s az azzal a megokolással, hogy a segítségért való kérelem bélyegmentes, felmentette a büntetés megfizetése alól.

\* **A Szabad iskola** látogatóinak figyelmét felhívjuk *Jászay Rezső dr.* nagyérdéku előadásaira, melyeknek folytatása ma, szerdán d. u. 5 órakor lesz a Kereskedelmi Akadémia dísztermében. Belépti díj nincsen.

\* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Szücs Imre ref. 41 éves, Nagy Sándor ref. 23 napos, Barna János ref. 9 éves, Szabó Eszter ref. 18 hónapos, Antal György g. kath. 1 hónapos, Kiss József ref. 16 napos, Bálint József ref. 79 éves, Nagy Györgyné ref. 74 éves, Tóth Zsuzsanna ref. 28 éves.

\* **Véres jelenet** címen megírtuk, hogy tegnapelőtt éjjel milyen harc volt az Ujvárosi kórház előtt. Erre vonatkozólag Ujvárosi Márton azt adja elő, hogy a kórházba lépők durva kifejezések közti jelentették ki, hogy mulatni akarnak, kérte őket a távozásra, mert a záróra közel van. Indulatosan mentek kifelé, Nagy István beütötte az ajtó ablakát s ott vérezhette meg kezét. A vendéglős erre kilépett az ajtón, hogy rendőrről kiáltson, de az emberek lerántották a lépcsőjáról, jobbra kicsavarták, ar-

cát véresre verték. Ujvárosi sógora, Arany Sándor a zajra kisetett, de akkor már a katonai őrző megakadályozta a további vérengzést. Ezzel szemben Nagy István nap-számos, aki a kórházban fekszik, Mile Pál rendőrfogalmazónak azt a felvilágosítást adta, hogy őt Ujvárosi Márton sógora, Arany Sándor hátulról szurta le.

\* **Pusztító gyermekek.** Apró tanyai gyerekek nagy pusztítást vittek végbe az öz. Szikszay Istvánné faiskolájában. A rakoncátlan csemeték naponként keresztül-kasul járták az erdőt s a fiatal egy-két éves akác ültetéseket kitorodelték. Az erdőpusztító gyerekek szülei ellen megindították a vizsgálatot.

\* **Öngyilkos jelöltek.** A kórház sebészeti osztályán fekszik Serfőző Mária és Hajdu Béla. Mind a ketten öngyilkosokká akartak lenni. Az egyik mellbe lőtte magát, a másik marólugot ivott. A várva várt halál, a mitől különben most már mindegyik fél, nem érkezett s talán egy hamar nem is fog elérkezni. Mint értesülünk, a körülményekhez képest mindkettő elég nyugodtan érzi magát s ha csak valami komplikáció nem következik be, rövidesen kiheverik betegségüket.

\* **Elvesztette** tegnap reggel egy szegény hetes főnöke 40 koronáját papírpénzben. A becsületes megtaláló kéri juttassa Szabó Lajosnéhoz, Beregszászi Ferencnéhez Vendég-utca 4. sz.

\* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon igen tisztelt rokonok, ismerősök s az elhunytak jó barátai, kik szeretett férjem, felejtethetlen jó apánk néhai Kéky Sándor f. hó 18-án történt végtisztesség tételén való megjelenésük által mély fájdalomunkat némileg enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez uton is szívből jövő hálás köszönetünket. A gyászoló család.

\* **Elvesztett.** Az éjjel 12 óra tájban a Hungária körül elveszett egy szobakulcs. A szíves megtaláló kéri Blum Lajos, Pásti-utca 8. sz. alá beadni, mivel úgy sem veheti semmi hasznát.

\* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Plac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkilátás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

\* **Az angol királynő szálloda éttermében** minden este cigány-zene.

\* **Hízalt cukor-torma** 1 kgr. 28 kr. Pergetett akác-méz (átlászó, fehér) 1 kgr. 70 kr. Dávid Zoltán üzletében, Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Ropogós savanyított hordós káposzta 1 kgr. 20 kr.

\* **Legujabb női ruhaszövetek** és blous kelmék nagy választékban kaphatók Asztalos József cégnél Kossuth-utca 4. sz.

\* **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk rendkívül lezártított áron adatnak el. Egyes áruk, melyek teljesen kiáruultatnak, gyári áron alul is.

## A politikai helyzet.

— Távirat. —

(Saját tudósítónktól.) Budapestről jelentik, hogy a helyzet a mai napon tisztázódott. Hogy milyen irányban, az is nyilvánvaló. A király nem enged. Rész a lényege a tisztázásnak.

Andrássy Gyula gróf beszámolt a kihallgatások eredményéről s nyílan kijelentette, hogy missziójának nem sok sikere van. A király és a koalíciós ellenzék programja közt olyan ür távong, a melyet áthidalni nem lehet s a két vélemény

összeegyeztetésére gondolni sem lehet.

Az Andrássy előterjesztéseit az ellenzéki vezérférjak tudomásul vették s a szövetség ellenzék vezérlőbizottságának ma délután 4 órakor tartott ülésében Andrássy Gyula grófnak fáradhatlan, önfeláldozó munkálkodásáért köszönetet szavaztak.

Az ellenzéki táborban azonban a legeltökéltebb szándék dominál, az ugyanis, hogy az egyesült ellenzék programjából mit sem engednek. Andrássy Gyula gróf állítólag ezt az elhatározást hivatalosan is bejelenti.

A koalíciós kormány programm tehát keresztüvihetetlen. Hivatalnok miniszterium fog alakulni, még pedig rövid időn belül. Hogy már a jövő héten kinevezik ennek a szürke kabinetnek a tagjait, kitűnik abból, hogy Tisza István gróf egyébként is ideiglenes miniszterelnökségétől szombaton megválk. Az új kabinet kinevezése a jövő héten fog megtörténni.

NEVJEGYEKET izlósösen és olósön készit a DEBRECENI UJSÁG nyomdája.

## TÁVIRATOK.

### A háboru.

Berlin, márc. 21. A főhadvezetőségnek Linevics kezébe való átadásáról a következő távirati tudósítás érkezik a harctérről: Kuropatkin már indulófélben volt, amikor hirtelen megállt s visszafordulva Linevicshez lépett. A két tábornok hosszan konferált egymással. Végül megállapodtak abban, hogy Kuropatkin táviratot intéz a cárhoz. Ebben a táviratban Kuropatkin arra kérte a cárt, engedje meg neki, hogy akár mint egyszerű katona maradhasson a harctéren, mely most neki megszentelt terület. A kért Linevics is támogatta. A cár távirata csakhamar megérkezett, a melyben beleegyezését adta s Kuropatkint az I. hadtest parancsnokává nevezte ki.

London, márc. 21. A „Daily Express“ jelenti Takálhaisiből: A japán kölesön kötésére Londonba és Newyorkba küldött japán pénzügyi kormánybiztos kijelentette, hogy nem tud arról, hogy Berlinben japán kölesönt folyósítottak volna.

### Meszlényi püspök temetése.

Szatmár, március 21. Meszlényi püspököt ma temették el óriási részvét mellett, nagy pompával. — Reggel 9 órakor a rezidencia udvarán beszentelték, honnan a papság vállán átvitte a koporsót a székesegyházba. A fényes gyászmise után 6 lovas kocsin vitték ki a halottat a temetőbe, ezernyi gyászoló közönségtől kísérve.

### A viborgi merénylet.

Helsingfors, március 21. Az az ember, aki Mjazojedov viborgi kormányzó ellen merényletet követett el, azt vallja, hogy Erinikának hívják. A kormányzó hivatalában háromszor lőtt. Most azt hiszik, hogy a kormányzó sebei nem életveszélyesek.

### Az orosz forradalom.

Jekaterinoszláv, március 21. Az új orosz bánvátársulás nem emelte fel a mun-

kások bérét. A guzovói kohók és a bachnuszkerületi szénbányák zárva vannak. Legközelebb 13.000 bányamunkást bocsátanak el.

**Tiflisz, március 21.** A parasztzavargások a kutatiszti kormányzóságban mind jobban terjednek. Nyugtalanúságot kelt a mohamedánok és örmények ellenségeskedése a karszi területen, különösen pedig a Törökországból menekült sok örmény jelenléte. Biztonsági intézkedések történtek.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

### Változások a bíróságok körében.

— Távirati tudósítás. —

Mint értesülünk, a felsőbb bíróságoknál üresedésben lévő állásokat még Plósz Sándor ellenjegyzésével lehet betölteni. — A kurián üresedésben levő három tanácselnöki állásra: *Fabinyi Ferenc* a szegedi tábla elnöke, *Nagy Ödön* a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék elnöke és *Adám András* kuriai bíró van kiszemelve.

Szegedi táblaelnök *Péchy Aurél* kir. ítélőtáblai tanácselnök lesz. — Pécsi főügyész *Sztaniszlóvszky Adolf* zalaegerszegi törvényszéki elnök, temesvári főügyész pedig *Salacz Béla* lesz. A pécsi ítélőtábla elnöke is nyugdíjba készül s helyébe *Balog Károly* ottani tanácselnök jut.

Nagyváradai táblaelnökségre még megállapodás ezideig nincs; a kassai tanácselnökségre *Hadry Lőrinc*, a nagyváradira pedig *Szűts Miklós* debreceni törvényszéki elnök a jelölt. Allítólag a kassai táblaelnök is nyugdíjba megy a tavasszal, miután már negyvenkét éve van állami szolgálatban.

§ **Átalakítások a törvényszéki épületben.** Az igazságügyminiszter, mint jelentettük volt már, nagyobb összeg erejéig menő átalakítások fogantatására adott engedélyt a törvényszékeknek. E munkálatok a héten már meg is kezdődtek. A munkások most a folyosókon dolgoznak, azután az üvegfalakat állítják be, végül pedig néhány szobát nagyobbítanak meg. A munkálatok körülbelül eltartanak a nyár közepéig.

§ **Mikor a tartalékos tiszt párbajozik.** (Fővárosi tudósítónktól.) Gróf Forgách Antal volt országgyűlési képviselő abban az időben, mikor mint tartalékos tiszt katonai szolgálatot teljesített, kardpárbajt vívott. A budapesti magyar királyi ügyészség emiatt párviadal vétsége miatt pörbe fogta. — A tárgyaláson a védő azzal állott elő, hogy Forgáchot a bíróság nem vonhatja felelősségre, mert mint tényleges katona párbajozott. A bíróság azonban ezt a mentéget nem fogadta el és a vádlottat elítélte *nyolc napi államfogházra*, mert igaz ugyan, hogy gróf Forgách Antal a párviadal idején mint tartalékos tiszt teljesített szolgálatot, de saját kérelmére a katonai kötelekben már elbocsátották, másrészt pedig az a tartalékos katona, aki tényleges katonai szolgálat alatt nem tisztán katonai büntetendő cselekményt követ el, a mennyiben a katonai hatóság e miatt őt nem vonta felelősségre, a polgári bíróság hatósága alá tartozik.

§ **Kettős halálos ítélet.** (Távirat.) Bozenből jelentik: Az itteni esküdtbíró Roszkögler Engelbert csavargót és Vormuth katonaszökevényét, a kik múlt évi november hó 1-én a 67 éves Enenzézer Filomenát, a „Szöllőhöz” címzett algundi vendéglő tulajdonosnőjét meggyil-

kolták és kirabolták, *kötél általi halálra ítélte.* A védő az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be, mert szerinte az esküdtek tévesen állapították meg a bűnösséget.

## HIREK.

### Éjjeli posta.

**József Ágost főherceg Keoskeménten.** (Éjjeli express tudósítás.) Keoskemétről táviratozzák: József Ágost főherceg tegnap délelben Keoskemétre érkezett. Az állomáson Sebessy Sándor százados osztályparancsnok fogadta, ahonnan a szállodába hajtatott. Délután az ezred ügyeiben intézkedett, este pedig végignézte a színelőadást. Egész ittléte alatt az ezred tisztjeinek társaságában a szállodában étkezik. Ma katonai szemlét tart a gyakorlótéren és több látogatást tesz. Este visszautazik Budapestre.

**Kitüntetés.** (Éjjeli express tudósítás.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Ehrlich G. Gusztávné budapesti lakosnak a közjótékonyág terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

**Az osztrák miniszterelnök gyöngékedik.** (Éjjeli express tudósítás.) Bécsből jelentik, hogy Gautsch miniszterelnök orvosi rendeletre néhány napig otthon marad, tehát a mai képviselőházi ülésen részt nem vesz.

**Verne Gyula haldeklük.** (Éjj. expr. tud.) Párisból jelentik, hogy a világszerte ismert fantasztikus regények írója súlyos beteg, úgy, hogy környezete a legrosszabbtól tart. Az egész világon mély részvétet fog kelteni a szomorú hír, hogy az ifjuság legolvasottabb és legkedvesebb szórakoztatójáról van szó.

## Egy 14-16 éves fiú küldöncnek felvétetik a kiadóban.

## ~ Egyes helyi ügyök ~

államsorsjegyek részletre való eladására elsőrendű bankozás részére felvétetik.

## Magas jutalék!!

Ajánlatok M.B. 3000<sup>o</sup> jelige alatt **Blokner** H. hirdető-irodájába, Budapest, IV., Sütő-utca 6. címzendők.

## Szöllővessző eladás.

Fajtiszta Chasselas és Rizling sima szőlő vessző megrendelhető:

## Kardos László

titelében Kossuth-utca 9. szám.

## Bocskay tér 10. szám

alatt 2 szoba, mellékhelyiséggel, ugyanott egy butorozott szoba, közvetlen a dohány és a vagongyár közelében, május 1-től esetleg előbb is

## kiadó.

Értekezhetni ugyanott lehet. —

## A T. gazdaközönségnek!

Van szerencsénk ajánlani elsőrendű államilag ólomzárólt arankamentes lóhere és luczerna magot, ugyszintén eredeti quediinburgi kitünő csiraképeségfi répmagvakat és komócsin fűmagot legolesőbb napiárakon.

Kiváló tisztelettel

**Holländer Adolf és Fia**

Piaoz-utca 28 szám.

## Urafigyelem

Mielőtt ruha szükségletét beszerzi, saját érdekében cselekszik, hogyha hazai és külföld szövet áruimat megtekinti és komoly bírálat alá veszi, a melyből

**16 forinttól kezdve**

és feljebb készítek remek szabású és kitünő szakértelemmel kidolgozott férfi öltönyöket, vagy felöltöket.

## Klein Adolf,

angol uri szabó Budapestről, üzlethelyiség Piaoz utca 66. szám.

Kívánatra házhoz mintával szolgálók.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb

árban

## HORVÁTH ANDRÁS

mázoló-, szoba- és templom-festő

**DEBRECZEN,**

Piaoz-utca 21-ik szám alatt.

## Eladó ház.

Teljesen jó karban levő, csak néhány évvel ezelőtt épült, több lakosztályval rendelkező **ház**, közel a főpiacchoz, szabad kézből **kedvező fizetési feltételek** mellett **eladó.**

A házon helybeli pénzintézettől lévő törlesztéses kölcsön átvehető, s ennél fogva a megvételhez csekély összeg kívánatik.

Értekezhetni eziránt **Turai Farkas** irodájában Miklós-utczán.

## ~ Divatos napernyők ~

Jó mosó széles delaineik

30 és 40 kr.

**Cosmanosi mosó áruk,**

120 cm. széles sima Batisztok, női ruhavásznak zephirek

olósó szabott áron kaphatók

**Szabó Lajos fiai cégénél**

**Debreczen, Rózsater.**

Iskolázott lucfenyők. Picea Excelsa	10	100	1000	1000 drb.
30-40) cm.	2	15	100	750) kor.
40-50) cm.	5	25	150	1000)

**Küszörözsa.** Virága teljes, biborpiros. Futása 8-10 méteres. Falak, lugasok, verandák befuttatására legnagyobb hatást keltő küszörözvény. A telet takarás nélkül kiállja. Darabja erősség szerint 1-2 korona. Márm.-Borsa.

**TÓTH IMRE,** faisk. kezelő.

## A poloskák!!

tökéletes kiirtását egyedül

## Schwartz Izsó

vállalja el kezesség mellett.

Saját találmányú Poloska irtó szerével, mely tíveg-számra is kapható 3,- 5,- és 7,- koronás üvegben, Bizonyítványokkal szolgálhatok. — Egyedüli czimem

## Schwartz Izsó

Arany-János-utca 55. sz. alatt.

Amennyiben nevemben a munkára bárki is ajánlkozik tessék elutasítani!!

## Az uri közönség szives figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. uri közönség b. tudomására hozni, hogy a tavaszi időnyre megérkeztek a legfinomabb angol és belöldi gyártmányu igen izléses mintájú **férfi divat szöveteim,**

melyekből a legmagasabb igényeknek is megfelelő s a legutolsó divat szerint ruhákat **gyorsan, jutányos áron és pontosan készítek.**

Ugy szintén **katonai és mindenemű egyenruhákat is.**

Kérve a nagyérdemű uri közönség becses pártfogását s maradtam kiváló tisztelettel

## Kiszel Sándor,

Katona és Polgári szabó, Kossuth-utca 19. a színházzal szemben.

## Légrády Testvérek könyvkiadóhivatala,

Budapest, V. Váci-körút 78.

Március 15-ikén jelent meg

## „Báró Vesselényi Miklós élete és munkái“

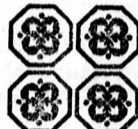
Írta: **Dr. KARDOS SAMU.**

A két kötetes díszmunka bolti ára 30 korona. Előfizetési ára 20 korona.

Előfizetéseket április 1-ig elfogad a szerző

**Dr. Kardos Samu, Debreczenben.**

Az előfizetések legcélszerűbben posta-utalványon eszközölhetők.



Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét arra a körülményre föl hívni, miszerint 15 év óta fenn álló

## czipő üzletemet

kiterjesztettem, hogy ne csak a rendelő közönség kapjon jó és izléses kivitelű árut, de a vevő közönség is. Ezért határoztam el, hogy állandóan nagy raktárt tartok saját készítményű férfi, női és gyermek czipőkből, mely ár tekintetében — kedvező anyag-bevásárlásaimnál fogva — bármely külföldről behozott silány árunál nem csak nem drágábbak, de tartósság és kivitel tekintetében azokat jóval fölülmulják.

Már a közelgő tavaszi időnyre teljes raktárral állok a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Bizom a nagyérdemű közönség eddig tanusított jó indulatában, hogy új vállalatomban is támogatni fog. Bizalmukat mint eddig, jó és pontos munkámmal kívánom kiérdemelni.

Állításom valóságáról meggyőződést szerzendő, méltóztassanak nálam egy próba-vásárlást eszközölni.

Kiváló tisztelettel:

## CZICZÓ LAJOS

czipész-mester, Piac-utca 12. szám. Stenőzinger-ház.

## Chourl Csil Pokahuntés Margareta

indiai hercegnő ajánlja a debreczenisölygeknek a **MATILD** szépítő szereket. **Matild** krém, arczenőcs, szappan stb. minden szeplőt, bőrcsunyaságot levesznek az arczról. Nemfogó hajfestőt (rostorer.) Tessék megpróbáliei, ha nem használ, árát minden kibuvó nélkül visszaadom.

## KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

műlaboratoriuma, Laboratorie Cosmetique „Matilde“. „Matilde“. (Alapított a hasonló nevű párizsi laboratorium mintájára 1895-ben Budapesten.) Gyártelep: Ungvári saját ház. Kapható: Budapesten **Török-nél,** Debreczenben: **Tóth Béla** gyógyszerésznél, Tisza palota. és minden jobb gyógyszerertárban.

## Tökéletes kütszivattyúk,

kerti-feeskendők, úthengerek, ülőpadok, asztalok, minden építkezési vasöntvények legjobbnak elismert

## Borsajtók és szőlőzúzó

minden közvetítés kizárásával, költségmenten, helyben

## első kézből, jutányosan

csakis gyártelepünkön vásárolhatók!

Gőzüzemre berendezett, legjobb munkagépekkel ellátott vas- és rézöntődnék, gépmunkáló-, lakatos-, kazán- és kovács

műhelyeink — egyes osztályainkban és kitűnő szakerek által vezetve — a mai előhaladott gépészetnek minden ágát mivelik:

**Eszterga- és gyalumunkák 2 m. átmérőig végeztetnek!**  
**Gazdasági- és iparigépek szakszerűen, olcsón javíttatnak!**  
**Gőzhengerfűrészek — a gépek leszerelése nélkül — vidéken is teljesíttetnek!**

**Gépalaktreszek — bármely anyagból valók — helyben állíttatnak elő!** Elég az ócska darabok beküldése, hogy helyettük pontosan munkált új darabok szállíttassanak.

A t. gazdaközönség e nemű szükségleteivel nincs kizárólag a fővárosra utalva, itt több figyelemmel, gyorsan és jutányosabban lesz kiszolgálva — s csak önérdéke ellen vét, ha a hazai iránti bizalmatlanságból fentiekről meggyőződést szerezni nem kívánna. — Szolgálatkész tisztelettel

## Debreczeni vasöntőde, Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi utcában. — (Sürgöny és levélcím: Vasöntőde, Debreczen.)

## APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnél tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-  
küldetik.

\* Apró hirdetések előre fizetendők. \*

## Levelezés.

KI VENNE pártfogásába és gondjaiba egy jó kinézésű igen-igen tisztességes jó lelkű debreceni asszonykát. Levelek „Vass Ilona” címen a péterfiai postára küldendők Postrestante.

## Ajánlat.

PÉNZKÖLCSÖN. Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra, házakra, négyes kamattal, drága kamatu kölcsönöket olcsó kamatra átcsereztett, terményárakat beraktározott s azokra előleget folyósított, továbbá tisztviselőknél fizetés leltásra nagyobb kölcsönt megszavaztat kezessé nélkül is Héry bankirodájára. Debrecen, Egyház-tér 3 sz. Nagytemplom mellett. Telefon 409.

REGI UJSÁGPAPÍR különként kapható a kiadó hivatalban.

OKLEVELES tanítóné, elemi vagy polgári iskolai növendékeket vizsgálatra jutányosan előkészít, Cim a kiadóban.

NAGY GYAKORLATTAL bíró kútunú varrónó megrendelést elfogad, vagy házakhoz is ajánlkozik Varga-utcz 20 sz.

KÁRPITOS haznál és házon kívül legjutányosabban ajánlkozik dolgozni Oláh András csapó utcz 28.

FRISS ÉRKEZÉSÜ Cárfiol, piros belü Naranoss uradalmi tea vaj Kertész Sándor, fűszer- és csemege kereskedésében, Kossuth- és Battyán-utca sarok a színházzal szemben.

ELADÓ vagy KIADÓ NYARALÓ 4 szobás, fürdőszoba, terras stb. Sétakertben. Kétszobás u. 6 sorsz. ház 300 négyszögöl telekkel. Cim a kiadóhivatalban.

HÖLGYEK tanácsot és segítyt nyerne, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Czim a kiadóban.

KIADÓ egy ház négy szoba, konyha, külön baromfi udvar. Értekezhetni: Németh Andrásnál, Bika szálloda.

KÖHÖGÉSNEK LEGJOBB cukor a Borsy-féle pemetefü czukorka, egy doboz 20 fillér. Főraktár BORSY és FARKAS fűszer- és csemege üzletében. Kapható Buday cukrászdájában Jóna s Jóna drogueriájában.

ELTÖRT SZEMÜVEGET, vagy zwickert olcsón kijavit és ujat is rendkívül olcsón ad Fogel óras-optikus. Piacz utca 75. Bank palotával éppen szemben.

A MESTER-UTCA elején Bundi-u. 4 szám alatti egy egészen ujonnan épült magas földszintes utcai lakás, mely áll felül 4 szoba egy előszoba, alól két nagy világos pince szoba egy sötét pincéből május hó 1-től kiadó, értekezhetni ugyanott.

ÉPÜLETEK üvegezése és mindennemű üvegmunkákat elvállal. Osinevec Ferenc Pacsirta u. 48 sz. Kész ablakok nagy raktára.

KIADÓ Széchenyi u. 38 (Postakerttel szemben.) 2 nagy szoba, konyha, veranda és pincéből álló lakás 200 négyszögöl kerttel május 1-re.

KIADÓ lakások esetleg az egész udvar Nyil-utca 126 sz.

ÓRÁKAT a legnagyobb szakértelemmel javít egész olcsó áron, 2 évi tényleges jótállással Horváth óraműves (Hatvan-utca 2.) Raktár prima órákban és ékszerekben. A „Fabrique de Montres huit Jours” svájci óragyár képvisellete.

AKINEK PENZÉ NINCS, de szüksége annál több, az menjen KAISER SALAMONHOZ (Hatvan-u. 2.), hol a lelegegésőbb női és férfi ruhakelmék, kész öltönyök és felöltők, szőnyegek, garnitúrák, vásznak, képek, tükrök és minden elképzelhető dolog a legjutányosabban heti 1, vagy 4 korona részletre kapható.

HAJFONATOK, COPFOK. női parókák, einlag hajbetétek, legjutányosabban kapható Boozán Ferenc fodrásznál Hatvan-u. 2 sz. Kifésült női haját veszek.

TISZTÁN KEZELT hegyi vörös, fehér és kert bork üvegenként a legjutányosabb árban kaphatók. Eötvös-utca 66.

1 KG. szép mazsola 36. kr. 1 kg. papír héjú dió 20 kr. 1 kg. boszniai szilva 10 kr. 1 kg. családi kávé 1 frt. 20 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében. Csapó-u. és kenyéripia sarkán.

KIADÓ május 1-re két csinos egy szobás udvari lakás intelligens családnak Teleki-utca 18. Ugyanott egy gyermektelen házaspár házmeszternek fizetéssel felvétetnek.

10 KRAJCÁR EGY PÁR GÁZHARISNYA készen légetve, kitűnő minőségben kapható, Barna József Péterfia 5. sz.

4 SZOBÁS UTCZAI lakás kiadó. Rákóczi-u. 41.

FODRASZNÓKNEK mellékereset, kiváló hatásu szer ajánlásával, bővebbet: Papp fodrásznál, Hunyadi-utca 26.

## Kereslet.

LUCERNÁS egészen közel a városhoz, bérbe kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

JÓ ING és gallér vasalóné felvétetik Péterfia-utca 15.

BOLTI szolgál felvétetik, Piacz-utca 71. szám.

EGY ÜGYES fiu tanulónak felvétetik Velcsics Ferencz férfi szabónál, Timár-utca 21. szám.

ÜGYNÖKÖK szép keresetre tehetnek szert egyleti tagok szerzésével. Jelentkezhetni a Debreceni I. Temetkezési Egylet igazgatóságánál, Vigkedvő-Mihály-utca 60. szám alatt.

KERESKEDELMI tanfolyamot végzett nő a Piacz-utca 44. szám alatti ügyvédi irodában alkalmazást nyerhet.

KÉRESEK ápril 1-ére butorozott, lehetőleg utcai szobát a főtéren, vagy ahhoz közel. Czimet a kiadóba kérem.

KÖZEPKORU nő, ki a házvezetésben jártas, s a fehérnemű varráshoz ért, alkalmazást nyerhet, Varga-utca 32. sz. alatt.

SZABÁS TANÍTÁSRA növendékek felvétetnek Kossuth-utca 55. szám. — Ugyanott gyakorlott varró és tanuló leányok felvétetnek.

ALJ VARRÓNÓK és kézi leányok felvétetnek Rott L. női divat-terem Piacz-utca 32.

## Eladás.

KÉT ÁGY, két asztal és egy Sifon eladó. Csapó u. 31. sz.

EGY TELJESEN új bicikli eladó. Értekezhetni Hatvan-utca 29 szám, a délutáni órákban.

KÉTFELÉ nyíló nagy bolti ajtó eladó. Diószegi-utca 3 sz. alatt.

30 DARAB különféle fajgalamb olcsón eladó Csonka-utca 12 sz.

ELADÓ 9 méter széles 11 méter hosszú zsindelet, mely cseréptetőre is alkalmas, megtekinthető a Dohánybevitő telepén a pallérnál, Sipos.

SESTAKERTI szőlő 1 nyilas és egyötöd eladó Értekezhetni Pacsirta-u. 48. sz.

EGY SZÉPNYARALÓ a Sesta-kertben, modern új épület, tágas terrasszal, borpincével 670 négyszögöl beültetett jó részt nemes fajú szőlővel, jó vízi szivattyus kuttal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

ELSŐRENDŰ burgonya 380 mázsa eladó Péterfia 42 sz.

ELADÓ. A baloldali Séta kertben a na gyerd alatt egy 3473 négyszög-ölnyi földterület, — mely szőlő ültetésre, valamint nyaraló helyiségnek is alkalmas, eladó. Értekezhetni Arany-János-u. 40 sz. alatt lakó tulajdonossal.

KITŰNŐ homoki fajborok 50 literen felüli mennyiségben, Arany-János-utca 25. szám alatt eladók.

JÓ KARBAN levő disznóbőr ernyővel ellátott hintó 2 és 4 lóhoz eladó, Füstös Testvérek.

KERÉKPÁR kevéssé használt, jutányosan eladó. Timár-utca 15. szám.

Kereskedők, vendéglősök és a nagy közönség figyelmébe!

szép, válogatott, egészséges

**HAGYMA**

nagyban és kicsinyben kapható

**Deutsch Albert és Fia**

fűszerkereskedésében.

Uj rőfös üzlet!

**Ne vásároljon**

mig ujonnan berendezett teljesen új árukkal felszerelt Piacz-u. 24. Szifft-féle helyiségben levő üzletemet meg nem tekint. — Különös súlyt fektetek

**női Ruhaszövetekre, Delaineekre és vásznakra**

szóval mindennemű rőfös- és rövidáru cikkekre.

Minden 5 frtos bevásárlás után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen készítették, csupán a díszes passparturáért 1 frt. 50 kr. fizetendő.

**Maradél áruház**

Piacz-utca 19.

**LÓWY F.**

Piacz-utca 24.

volt Szifft-féle helyiség.

**Olcsó áruk. — Tulkövetelés kizárva.**

Nyomatott körirógépen a Debreceni Ujság nyomdájában (Tulajdonos: Than Gyula).